

REGLEMENT VAN DE ETHISCHE COMMISSIE VOOR MUSEA

Algemeen

1. De Museumvereniging, de vereniging ICOM-Nederland, de vakgroep Museumconsulenten (als werkgroep onder Stichting OPEN), de Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea (NFVM), Stichting Museumkaart en Stichting Museumregister Nederland (de '**Organisaties**') hebben de Ethische Commissie voor Musea (de '**Commissie**') ingesteld of zich daarbij aangesloten.
2. De Commissie heeft tot taak de Organisaties en de museale sector te adviseren over de inhoud en toepassing van de Ethische Code voor Musea (de '**Ethische Code**')¹, rekening houdend met eerder door haar gegeven adviezen. Tevens bevordert de Commissie bewustwording en discussies over ethische vraagstukken uit de museale praktijk.
3. De Commissie bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste zeven leden. De leden worden op voordracht van de Commissie benoemd door de Organisaties. Elk lid treedt af uiterlijk vier jaar na zijn of haar benoeming, volgens een door de Commissie op te maken rooster van aftreden. Het aftredende lid is eenmaal herbenoembaar.
4. De Commissie bestaat uit deskundigen op museaal gebied en ten minste één jurist. De Commissie streeft naar een afspiegeling van het Nederlandse museale veld naar geografische spreiding en grootte en aard van de museale collecties. De Commissie is onafhankelijk en oordeelt zonder last of ruggespraak. De leden ontvangen voor hun deelname aan vergaderingen een vacatiegeld.
5. De Commissie benoemt de voorzitter uit haar midden. De secretaris van de Commissie wordt benoemd door het bestuur van de Museumvereniging en neemt zonder stemrecht deel aan de werkzaamheden.
6. De Commissie vergadert in beginsel viermaal per jaar en verder zo vaak als de voorzitter nodig acht.
7. Tenzij de Commissie anders bepaalt, kunnen vergaderingen worden bijgewoond door de directeur van de Museumvereniging, behalve in het geval van beraadslagingen als bedoeld in artikel 16 sub c. De directeur van de Museumvereniging treedt op als adviseur van de Commissie en heeft geen stemrecht.

Verzoeken om advies

8. Iedere Organisatie en ieder geregistreerd museum kan aan de Commissie verzoeken advies uit te brengen over de inhoud en toepassing van de Ethische Code (een "**verzoek om advies**") of een ethisch vraagstuk dat voortvloeit uit de museale praktijk.
9. Een verzoek om advies wordt schriftelijk of per mail gedaan en is met redenen omkleed.

¹ De Ethische Code is gebaseerd op de Code of Ethics for Museums van de International Council of Museums (ICOM), waarvan een herziene versie zal worden vastgesteld in 2026.

10. Een verzoek om advies wordt ingediend bij het secretariaat van de Commissie. In overleg en met toestemming van de vraagsteller kan de secretaris een kopie van het verzoek ter kennisname doorzenden naar de Organisaties.

Ontvankelijkheid verzoek om advies

11. De Commissie neemt een verzoek om advies niet in behandeling als dit een onderwerp betreft dat:
 - a. niet valt onder de taak van de Commissie als bedoeld in artikel 2, of
 - b. niet van voldoende algemeen belang is, of
 - c. een verzoek om bemiddeling of geschilbeslechting betreft.

De Commissie zal een besluit een verzoek niet in behandeling te nemen kort schriftelijk motiveren. De secretaris van de Commissie zal het besluit met de motivering aan de verzoeker en de Organisaties toezenden.

Werkwijze totstandkoming advies

12. De Commissie bepaalt zo spoedig mogelijk na ontvangst van een verzoek om advies de termijnen die bij de behandeling zullen worden gehanteerd. Uitgangspunt is dat elk verzoek binnen zes maanden na ontvangst is afgehandeld.
13. Indien een van de leden een zakelijk of persoonlijk belang heeft bij het onderwerp van het verzoek, of zich afvraagt of hij of zij een dergelijk belang heeft, zal hij of zij dat terstond aan de Commissie melden. De Commissie zal beoordelen of van een zodanig belang sprake is dat het lid niet aan de totstandkoming van het advies kan meewerken. Als de Commissie tot een dergelijk oordeel komt, zal het lid niet aan het advies meewerken en evenmin bij de beraadslagingen daarover aanwezig zijn.
14. Indien het verzoek is gedeeld met de Organisaties, kunnen deze desgewenst hun standpunten ten aanzien van het verzoek en het onderwerp daarvan binnen een door de Commissie te bepalen termijn schriftelijk aan de Commissie kenbaar maken.
15. De Commissie kan zich desgewenst nader laten voorlichten door de verzoeker of door andere belanghebbenden, of getuigen horen of deskundigen inschakelen.
16. De voorbereiding van een advies bestaat uit de volgende stappen:
 - a. voorbespreking van de naar aanleiding van het verzoek binnengekomen stukken;
 - b. indien de verzoeker dat wenst of de Commissie dat nodig acht: een bijeenkomst waarbij de verzoeker en door de Commissie te bepalen andere belanghebbenden, getuigen en deskundigen worden gehoord;
 - c. beraadslaging in de besloten kring van de leden en de secretaris.
17. De Commissie formuleert een advies zo veel mogelijk in algemene termen.
18. In het advies worden de namen van de leden vermeld die aan de totstandkoming hebben deelgenomen. Indien een lid niet aan de totstandkoming van het advies heeft deelgenomen, wordt dat eveneens vermeld, met een korte vermelding van de reden daarvan.
19. Het advies wordt gemotiveerd. Een minderheidsoordeel wordt in het advies vermeld indien het lid of de leden die dat minderheidsoordeel naar voren hebben

gebracht dat wensen. Daarbij worden de naam of de namen van dat lid of die leden vermeld.

20. Voor de Commissie het advies definitief vaststelt, stelt zij de verzoeker in de gelegenheid kennis te nemen van een concept voor het advies en de Commissie binnen een door haar te bepalen termijn in te lichten over feitelijke onjuistheden die de verzoeker daarin meent aan te treffen.
21. De leden en de secretaris van de Commissie zullen geen informatie over het verloop van de behandeling aan derden verstrekken.
22. Voor zover dit reglement daarin niet voorziet, bepaalt de Commissie haar eigen procedureregels.

Bekendmaking advies

23. Zodra de Commissie het advies definitief heeft vastgesteld, wordt het advies door de secretaris van de Commissie aan de verzoeker, de overige Organisaties en aan door de Commissie te bepalen betrokkenen toegezonden.
24. Het advies wordt gepubliceerd op de website van de Commissie, nadat de verzoeker, de Organisaties en de betrokkenen het advies hebben ontvangen. De Organisaties zullen in hun communicatie met hun leden naar het advies en de vindplaats verwijzen.
25. Indien de verzoeker het advies van de Commissie niet volgt, wordt de verzoeker in de gelegenheid gesteld zijn of haar afwijkende standpunt op de website van de Commissie te publiceren.
26. De directeur van de Museumvereniging licht in overleg met de voorzitter van de Commissie zonodig de media in over de inhoud van het advies. Bij afwezigheid van de directeur van de Museumvereniging neemt de voorzitter van de Commissie deze taak op zich.

Ongevraagd advies

27. De Commissie is bevoegd over de inhoud en toepassing van de Ethische Code of een ethisch vraagstuk uit de museale praktijk te adviseren zonder dat daartoe een verzoek is gedaan. De Commissie zal een voornemen daartoe aan de Organisaties kenbaar maken. De artikelen 13 tot en met 26 zijn zo veel mogelijk van overeenkomstige toepassing.

Informeel consult

28. De Organisaties en de musea kunnen de Commissie ook vragen om een informeel consult. Dit kan op korte termijn worden gegeven.
29. Een informeel consult kan schriftelijk of per mail worden gevraagd aan de secretaris of de voorzitter. De vraag wordt toegelicht.
30. De Commissie reageert zo spoedig mogelijk op het verzoek.
31. Afhankelijk van beschikbaarheid en expertise zal worden bepaald welke leden worden geraadpleegd. Er wordt naar gestreefd om met minimaal twee leden, onder wie de voorzitter, te reageren op de vraag.

32. De vraag en de concept-reactie worden gedeeld met de Commissie, die daarop binnen korte termijn commentaar of aanvullingen kan geven. Daarna zal de reactie worden gedeeld met de verzoeker.
33. In overleg met de vraagsteller kan de voorzitter besluiten of de vraag aanleiding geeft om -na de informele reactie- al dan niet geanonimiseerd een ongevraagd formeel advies op te stellen over de voorgelegde vraag, zoals beschreven in de artikelen 12 t/m 22.
34. De Commissie is bij een formeel advies over dezelfde materie, hetzij aansluitend op het informeel consult of op enig later moment, niet gebonden aan een eerder gegeven informele reactie.

Verantwoording door de Commissie en evaluatie van haar functioneren

35. De Commissie doet ieder jaar aan de Organisaties verslag van haar activiteiten in het voorafgaande kalenderjaar. De Organisaties bespreken in beginsel iedere twee jaar met de Commissie haar functioneren aan de hand van de door de Commissie uitgebrachte adviezen.

Overige bepalingen

36. Dit reglement wordt gewijzigd in goed overleg tussen de Organisaties en de Commissie.
37. Dit reglement is door de Organisaties vastgesteld op 8 december 2025 en treedt in werking met ingang van 1 januari 2026. Dit reglement vervangt de op 1 juni 2017 in werking getreden versie.

* * *